

I leidara Vísis i dag er ríkisstjórninn ráðlagt að snúa sér af alefli að því að aðla erlendis lána til langa tíma og annarra fjárramlaga í Viðlagasjóð Vestmannaeyja.

Jafnframt er henni ráðlagt að taka sjálf ábyrgðina af almennum efnahagsaðgerðum, óviðkomandi eldgosinu, og hengja ekki á Vestmannaeyinga áhugamál sín um

bann við verkföllum og launahækjunum og fleiru sílu.

— sjá bls. 6

Snarpasta nóttin í Eyjum

Snarpasta nóttin í Vestmannaeyjum var i nótt. Var talsvert hvasst austan, og gekk vikurhryðja yfir bæinn. Það kvíknædi í að minnsta kosti einu húsi, og vikur og aska hlóðust upp af miklu magni. Loftmynd af kaupstaðnum.

— Ljós. Sgurgeir.

Þeir fagna jarðeldum

— sjá baksíðu

Hundruð milljóna frá Norðurlöndunum

— sjá baksíðu

Hefur játað á sig morð

— sjá bls. 3

Smithsonian varð að hverfa frá gosinu

— og á nú á hættu

að fá ákúrur frá rannsóknarráði

— sjá bls. 3

Þegar eldgos varð 30 þús. að bana á Martinique-eyju

— sjá bls. 2

KOSTAR 130 ÞÚS. AÐ MOKA HÚS ÚR KAFI

Jarðfræðingar hafa nú aukið vonir manna um, að verulegur hluti byggðarinnar í Vestmannaeyjum muni bjargast og þá jafnvæl þau hús, sem þegar eru komin í kaf í vikrinum, og eru óbrunnin. Lítill líkindi munu vera til þess, að hraun

renni yfir byggðina. Þó að meiri aska eigi eftir að falla, er óvist, að hún verði til svo mikils traðala, þegar endurreisnstarfið hefst af alvöru.

Visir leitaði í gær til Páls Hannessonar, verkfæðings og forstjóra Hlaðbæjar, til að kanna

hjá honum, hvað líklegt væri að kostaði að moka hús úr kaf í Eyjum. Miðab við stórvirk vinntæki eins og þegar eru í notkun og miðab við fulla tolla og annað, sem verktakafyrirtækini hafa við að búa, sagði Páll, að kostnaður fær ekki yfir 60-70 krónur að rúmmetra. Þá er miðab við, að unnt vari að losna við vikurinn innan við einn kilómetra frá við-

komandi húsi.

Sé miðab við fyllsta kostnað, væri samkvæmt þessu hágt að moka upp einbýlishús á 800 fermetra lóð, þar sem vikurlagði væri 3 metrar, fyrir 130-140 þús. krónur, sem er aubvitað aðeins brot af kostnaði hússins. Það húsi eru raunari komin svo á kaf, en menn geta miðab hlutfallslegan kostnað við að ryðja gótur og lóðir við þessar tölur. Augljóst er að kostnaður við að ryðja allri óskunnar burt af gótum og lóðum, mun nema tugmilljónum. Sennilega yrðu aldrei mökub upp hús, sem vitað er að illa eru farin, eða standa innan um mörg ónyt hús.

— VJ

um ákveðin stig, hverjar sem verbhækkanir yrðu.

Fiskkaupendur og útgerðarmenn, sem selja aðla erlendis, skili 5 1/2 % af skiptaverðmæti eðla til stofnþjórs, en hinn helmingurinn ekki.

I drögum að tillögum, sem gerðar hafa verið í þingflokkji sjálftæðismanna, er gert ráð fyrir öflun allt að 2183 milljóna króna til Viðlagasjóðs Vestmannaeyja. Þar er gert ráð fyrir hækkan söluskrattum um 3%, 30% viðlagagjaldi á eignaskatt, 1% hækkan útsvara, sem renni til Viðlagasjóðs, eins og sum bæjarfélög hafa lagt til, og 500 milljónir frá ríkissjóði.

Alþingi samþykkti í gær að heimila ríkisstjórninni að taka 500 milljón króna bráðaborgðalan í Seðlabanka eða annars staðar.

— HH

„Almennar aðgerðir“ — eða fé í Viðlagasjóð?

Meirihluti atriðanna í frumvarpi ríkisstjórnarinnar um ráðstafanir vegna eldgossins var þess eðlis, að frekar var um „almennar aðgerðir í efnahagsmánum“ að ræða en aðstoð við Vestmannaeyjum. Þar var greint á um þann við verkföllum, frestun launahækjunar, framlög til stofnþjársjóðs fiskiskipa og fleira af því tagi. Hétt var við að leggja frumvarpið fram í þessu formi, enda gagnýrt í þingliði stjórnarflokkanum og af hannibalistum sér í lagi.

Frumvarpið verður tekið til at-hugunar af sjó manna nefnd allra flokka, sem Alþingi kaus í gær. Áborr tillögur verði einnig til at-hugunar, meðal annars drög að tillögum sjálftæðismanna, sem eru nokkuð á annan veg en tillögur stjórnarinnar. Bárðir gera ráð fyrir óflun rúmra tveggja milljardar króna.

I frumvarpsrögum stjórnarinnar var gert ráð fyrir stofnun Viðlagasjóðs Vestmannaeyja. I hann skyldi ranna hækken launaskattum um 6%, hækken söluskatts um

2%. Það skyldi leggja 0,5% á gjaldstofn Búnabármálasjóðs, leggja 30% ofan að eignaskatt, og ríkis-sjóður leggi 500 milljónir í sjóðinn.

Hins vegar eru „almennir“ liðir: Launahækkin, sem á að verða 1. mars, frestist til 1. nóvember. Laun, sem hafa hækkað síðustu 3-4 mánuði vegna vœtanlegrar launahækjunar annarra 1. mars, lækki sem því svavar. Þetta gildir til dæmis um kauphækkin í álverinu fyrir skómmu. Bannað skyldi að hækka ymsa taxta. Verkföll skyldi bönnud til 31. október. Visitala megi ekki hækka nema

VÍSIR SPÝR:

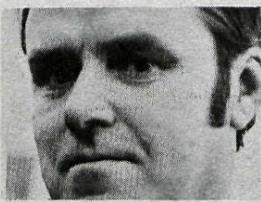
Hafið þér veitt Vestmannaeyingum lið með einhverju móti?

Hektor Sigurðsson, verkstjóri: Nei, því miður, það hef ég ekki gert, en ég hyggst gera það. Því miður er ég ekki afflöguðar með húsnæði, svo að aðstoðin verður líklega helzt peningalega.

Július Sveinsson, sjónaður: Ja, ég er nú Vestmannaeyingur sjálfur og var að koma heim í gær. Askán var komin inn á gólf heima hjá mér. Satt að seggja býst ég ekki við að koma til Vestmannaeyja aftur.

Björgvin Gislason, trúsmiður: Ég er ekki búinn að því ennþá, en hef hugsað mér að gera það. Raunar finnst mér sjálfsagt að allir hjálpi eitthvað til.

Grettir Palsson. Auðvitað ætla að hjálpa til. Þetta folk verður að styðja, og þá er nærtækast að við Islandar hjálpu því að komast yfir erfíbleikana.

Jóhann Ó. Guðmundsson, skrifstofumáður: Ég hef nú ekki gert það ennþá, en ég hef hugsað mér að gera það. Mitt framlag verður líklega í peningum, en hvad það verður mikil fer eftir efnum og aðstæðum.

Þuríður Einarsdóttir, húsmóðir: Ég hef hugsað mér að veita peninga aðstöð med því að láta Raða krossinn hafa peninga.

**Sumt var líkt með bænum
St. Pierre og Vestmannaeyjum**

30 þúsund dóu á einum morgni

Bærinn St. Pierre fyrir gosið....

Drunur heyðust í tvær vikur úr iðrum jarðar. Ibuar bæjarins St. Pierre á eyjunni Martiník voru rólegir. Dagblöð gerðu liðið ur pessu. Menn voru enn rólegir, þegar bájarmi lýsti næturhimininn, eins og skotid væri af fallbyssum í fjarska. Þetta var rólyndisfólk.

Nöldrið frá iðrum jarðar bagnaði í maibyrjun. En síðdegis 1. maí 1902 stóðu strókar upp úr eldfjallini Mt. Pelée. Flestir voru kátrí við og litu á strókana sem skemmtun. Fólk gekk til náði. Arla morguns 2. maí byrjaði óskufallið þögult.

St. Pierre, liðið hafnarbær á eyju við restur gamals eldfjalls. Margt líkt Vestmannaeyjum, þótt líf hafi breytst þessi 70 ár. Ibuar 26. 01. Fjallinn Pelée hafið að visu ekki sofið í fimm þúsund ár, heldur aðeins fimmilið og eitt, en ekki lífði folk í benum í eilifum óta við gos. Þvert að móti.

Martiník-eyjan er ein Antilla-eyja, sem liggja næstum „eins og brú“ í „mynn“ Karabiahafs. Þar urðu til við eldgos, sem hækkaði sjávarbotn um 3000 metra og meira í örði alda. Síðar

lysa menn því svo, að ibuar bæjarins St. Pelée hafi setzt að á „timaspengju“. Djúpt í fjallinu Mt. Pelée var kveikurinn. Tvívegis a þru hundruð árum hafði gosið. 1792 felli lítilsháttar aska í híðar þess. 1851 varð gos eftir drunur í viku, stutt gos, sem aðeins spjó liðlraði að ósku yfir bænn. Svo kom regnstormur og þvöði óskuna burt. Meni gleymdu þessu. Þetta var ómerkilegt. Kannski sýndu þessi tvö gos a 300 ára skeiði ekki annað en það, að ekkert væri að óttast, þótt gysi.

St. Pierre var miðstöð eyjarinnar, en eyjuna alla byggðu 189.500 manna. Hafnarbær. Ríkur bar í þann tíð

„Stutt gos“, sagði „sérfræðingur“

Mt. Pelée skók rætur sinar og sendi jarðskjalftabylgju frá botni sjávar, sem drap fisk á nokkura fermíla svæði. Hún skemmdi ritstímalinur á hafsbottini. Martiník varð nærrí einangrungr frá umheiminum. Þó hafði franska stjórnin, nýlenduveldið yfir Martiník, fengið skeyti um ástandið. Viðbrögðin

því, næst begar endurnýjáð verður, að kanna meðal miðaeigenda, hvort þeir vilji leyfa næstu vinnungum að renna til Vestmannaeyjafunarínar.

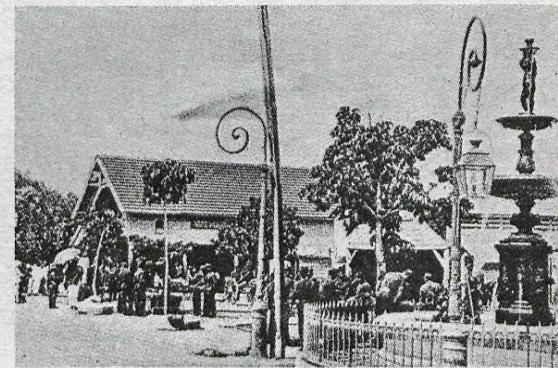
Síðan má skrá niður þau númer sem vilja, og hin sem ekki vilja. Þegar svo dregið verður, og vinnungur kemur upp númer, sem vildi gefa sina krófu eftir fyrir Vestmannaeyingum, þarf ekki að láta neinn vita, á hváða númer vinnungurinn kom. En komi vinnungurinn upp á númer, sem ekki vildi gefa sitt eftir, þá far viðkomandi sinn vinning, rétt eins og venjulega.

Hlaupararnir voru illa fyrir

Jóhann Hannesson hrindi: „Það hefur verið gífurleg

St. Pierre eftir gosið — eins og atómsprengja hefði fallið.

Berintorg fyrir gosið.

Berintorg eftir gosið.

stáðar í andsk.... annars stáðar, í Hvítfirðinum t.d..

Og ég hætti að taka alvarlega þetta hjál um mannaskorl í lög-reglunni, ef þeir geta sett two bíla (mér sýndist vera tvær og þrír menn í hvorum bíl) í svona snatt.

Annars heyrði eg, að ekki hefði verið á annan hlauparann, og varð ekki hissá á.

P.s.: I leiðinni langaði mig til að grennslast fyrir um, hvort nokkurt boð hefði borit frá Ráðstjórnarríkjum um aðstöð vegna hörムunganna í Vestmannaeyjum. Þó hef hvergi heyrت þess geti, en það gæti hafa farið framhjá manni í öllum orðaválinum.

Við gætuð að því hjá utanrikisráðuneytinu, og þar höfði menn ekki móttekið nein silki boð um aðstöð frá Ráðstjórnarríkjum — ekki síðdegis í gær.

Afsláttur með Akraborginni

Óanagnður Akurnesingur hrindi. Hvernig standur á því að Vestmannaeyingar, sem hafa komið hingað til Akraness eftir að gosið hófst, eru látnir borga fullt fargjald með Akraborginni? Nú þarf þetta folk að fara oft a milli ymmissa erinda og alltaf er það látið borga fullt fargjald. Nú er skipið á ríkisstyrkjum að miklu leyti en ekkeri einkafyrirtaki. Það er einn matur sem ræður þessum málum, en það er sárt að allir Akurnesingar skuli dæmdir eftir einum svörtum saud. Vest-

Lesendur hafa orðið

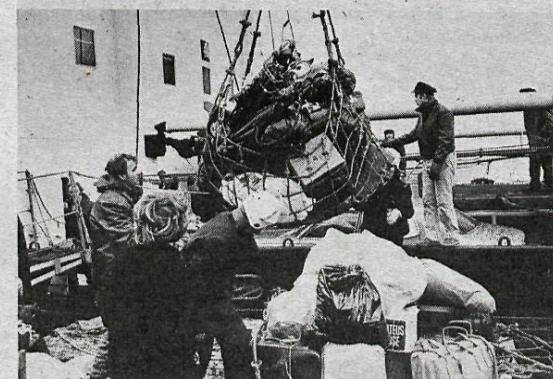
Mata krókinn á sölu hjálma til Eyjabúa

Borgari sýða: „Manni finnst það dálitið stingandi að hálfopinbert fyrirtæki eins og Sölunefnd varnarðeigna skuliverað auglýsa núna hjálma og grímur fyrir þá sem fara til Eyja. Þeir virðast vera þeir einu, sem ætla sér að mata krókinn á gosinu í Eyjum. Meðan allir aðilir, opinberir sem einstaklingar leggjast á eitt, fórn og gefa án þess að ætlast til nokkura þakka, þá kemur þetta fyrirtaki og vill péna peninga á öllu saman.“

Happdrættisvinnungar til Eyjamanna

Guðrún Arnalds hrindi: „Mér kom i hug aðferð til fjárlöfunar fyrir Vestmannaeyinga, án pess að þar sé um að ráða fér, sem tekil yrði frá einum eða neinum.“

Þóru happdrættin gætu kannski hugleitt möguleikann a

skeytunum áttu eftir að ráða úr slínum um hvort fólk í St. Pierre lífið eða dei. Það dó. Í nænum sjálfum huggði blaðið Les Colonies íbúana. Að forsíðu var vitnað í ónafngreindan „sérfræðing um eldfjöll“, sem átti að segja, að þetta öskufall mundi standa skamma hríð og innan skamms mundi gígurinn leggjast til svefns. Bobað var, að skemmtiferið yrði til gígins, svo að „lesendur geti séð hér réttá aðstand eigin augum“. Það átti að kjósa á eyjunni, og landstjórin var stadráðin í, að ekkert mætti trúta kosningarnar.

Bugurbur einangráðist af hraunstraumi og menn dóu þar. Öskufall var mikil í benum. Margt dýra dó að brennisteinsgasi. Hraun rann og aska kveikti í húsum í nálægum porpi. Maður einn hrópaði á vegfarendur að ódmosdagur væri í vendum. Menn gerdu gys að honum. Fljótt tók að flæða yfir bakka. Jardskjálfti. Blaðið hélt áfram að lýsa þessu sem skemmtun, en þó voru þeir, sem bjuggu utan bæjarins, heðnir að koma þangað, meðan eldgosið gengi yfir. Gosið magnablaði. I lok fjarða dags höfðu 617 farizt. Politikin styrði gerðum stórnvalda í St. Pierre. Þau gerdu lítið úr hættunni og stjórnarnefnd heldt því fram, að askan væri góð fyrir heilsu manna og uppskeru. Kosningar voru í vendum.

Endalokin komu á 7. degi. Brennisteinsgufur kæsfu fólkid. Hraun og aska breiddi sig yfir bænni og íbúa hans.

Endalokið komu skyndilega að morgin, milli morgunverðar og hádegisverðar. Nærri þríjártíu búsdurir fórust þær mogunstundir í St. Pierre. Bærinn var svo gereyddur eins og atómsprengið hefbið hafið hann, mundum við vist segja.

Petta var fríðsælt sjávarpláss. Embættismenn sætu ekki opinberri gagnrýni, hvorki þeir, sem lífu eða þeir sem léstu. Menn reynðu ekki að sigla burt frá St. Pierre. Stjórvöld höfðu á sjö dögum ekkert gert til að forða fólkini. Skipverjar á skipi skammt undan höfðu gláðir á St. Pierre, báðaðan í sölskini klukkan átta morguns. Skyndilega grufist yfir níndiminn nött fyrir augum þeirra, rofin af brennandi gasskjum. Eldur í höfninni. Askan fell pykk og heit. Síðan regn smásteina. Þá heitt lejburegn, eins og sement, sem lagðist yfir bænni. Tveir eftirlendifur fundust. Innlokabir báðir — daubadæmdur fangi og vitfiringur. — HH

„Reynum aðra „Eldmessu““

Asgeir Ebernezer hringdi: „Elli menn séu staðráðir í því að látu „Eldmessuna“ frágva verði algert einsdeimi? Og má þá ekki gera tilraun til þess að látu söguna endurta kaig?“

Eg skora á presta að gera nú sitt — og sýna mátt kirkjunnar og trúarinnar.“

Ríkisstjórnin láti kyrrt

Steingrimur Davíðsson hringdi: „Vildu þi koma á framfæri fyrir mig vinsamelegum tilmáluum til ríkisstjórnarinnar, að hún haldu sig fjarri hjálpstarfinu í Vestmannaeyjum, og láti bæjarstjórnina það, Rauða krossinum og önnur hjálparsamtum um það.“

Hjóðin mun sjálf réttá út sína hjálparkrönd og hefur þegar gert það, enda treystir hún ekki stjórninni til þess að ráða fram úr þessum vanda.

Það var líka audheyrta á viðtalini við Lüðvík Jósefsson, að þeir ætla að draga þetta afall, eins og hvern annan dulbuning yfir misstök sin í þjóðarbaknum. Og til að standa straum af hjálparsamtum, ætla þeir að ainaða visi-tölvubæturnar af öryrkjum og ellifleyrisþegum og vega þannig í fjörda sinn í sama knérunn.“

Smithsonian varð að hörfa með Lasertækin

— kvarta undan lélegri fyrirgreiðslu við gosstöðvarnar en voru í leyfisleysi með of margu menn í Eyjum

Visindamönnum Smithsonian Institute, einhverrar frægstu vísindastofnunar veraldar, var gert erfitt að komast á gosstöðvarnar í Vestmannaeyjum með tækjubúnað sinn til rannsóknar. Urðu þeir að hverfa úr landi aftur, án þess að árangur yrði af för þeirra.

Asgeir Long, kvíkmyndatökumáður, hafði með höndum aðstöð við visindaleiðangurinn,

sem var 9 manna og undir forystu dr. Robert Citoron, framkvæmdastjóra Educational Expedition Inc., sem er deild ur Smithsonian. Álaði leiðangurinn að fá svör við ýmsum spurningum, athuga stærð og magn hrauntrauma í rennum til ákvörðunar á seiglu hraunmassans, ákvörðun á öskufalli, meilingu á skridi, en þar átti að nota laser-geislatæki og loks átti að safna synum til greiningar.

Erfiblöga gekk að komast til Eyja, en loks fikkst velbútarinn Guðmundur Þórðarson til ferðarinnar. Þá tókst ekki betur en

sva að laser-tækni fíkkst ekki flutt á gosstöðvarnar. Niðurstöðan varð sú, að í stað 3-4 daga dvel við rannsóknarstörf i Eyjum varð viðvölin aðeins 8-9 timar.

I viðtali við Visi kvaðst Asgeir Long skammt sín fyrir þær viðtökur, sem visindamennirnir fengu hér í Reykjavík og í Eyjum. Hins vegar gengi fyrirgreiðsla skipstjóra og skipverja á Guðmundi Þórðarsyni verið til fyrirmyndar, og afhent leiðangursljóðarinn skipstjóra 50 þúsund krónur fyrir flutning og fyrirhöfn, en skipstjórin kvaðst mundu senda fēð í söfnuna til Vestmannaeyinga.

Rannsóknarráð ríkisins hefur með erlenda visindaleiðangra að gera. Steingrimur Hermannsson, framkvæmdastjóri ráðsins, gaf Visi þær uppl. í morgun, að svo kynni að fara

áð hann yrði að skrifa Smithsonianstofnunni og kvarta yfir leiðangri þessum. Visindamenn, erlendir sem innleidir, hefðu sýnt einstaka lipræ og skilning á því að samræma störfin í Heimaey og skilið, að ekki mætu af margin vera að stórfum þar. Aðeins þessi leiðangur Smithsonian hefði farið sínar eigin leiðir og tekið að leigu bát og farið með allt sitt lið enda þótt aðeins 5 menn hefði fengið rannsóknarleyfi í eynum. „Það er hart fyrir íslensku jardbæðistudenta að fá neitun og sja erlenda kollega fara út í eyjarnar,“ sagði Steingrimur, en í flokki Smithsonianmannana voru 5 nemar. Alls kvað Steingrimur stofnunina hafa veitt 20 til 25 leyfi til erlendra visindamanna, sem óskuðu eftir að fara út í Heimaey til rannsókna vegna gossins.

— JBP —

Búinn að játa á sig morðið

Maðurinn, sem skaut kunningja sinn til bana á Höfn í Hornafjörðum, hefur nái játa á sig verknadinn, en hann var yfirheyrdur í gær. Bar maðurinn pvi við, að hann hafi verið mjög drukkinn, þegar atburðurinn gerist.

Maðurinn, sem skotinn var til bana, var 33. ára að aldir og het

Stefán Egilsson, frá Lóni í Austur-Skáftafellssýslu. Hann var bífreiðabígarðarmáður. Maðurinn, sem verknadinn framdi, heitir Guðni Óskarsson, 41 árs að aldir. Hefur Guðni verið úrskráður í allt að 3 mánuða gæluvarðhald og gebrannsókn.

Eins og áburður hefur verið skýrt fra í Visi, sátu mennirnir að

drykkju á heimili Guðna, er þeim sinnadist með fyrrgengum afleiðingum. Guðni hafði rekist Stefán að dyr, og var Stefán kominn ut, þegar Guðni preif byssu sína og skaut Stefán. Var skotid að stuttu fær, og beid Stefán samstundis bana.

Einar Oddson, sýslumáður í Skáftafellssýslu, hefur rannsókn

málsins í höndum, og kom hann með Guðna til Reykjavíkur. Einar er nú farinn aftur til Hornafjarðar til að yfirhegra vitni að atburðinum, og gat hann ekki sagt meira um málum í morgun. Ekki er enn ljóst, hvers vegna mónumnum sinnadist.

— PM —

Húsnæðismiðstöð í Tollstöðinni

Féð streymir inn í söfnunina til styrktar Vestmannaeyjum, en í morgun höfðu borist um 15.2 milljónir króna að sögn Eggerts Asgeirssonar hjá Rauða krossi Islands.

Um 600-700 þúsund krónur höfðu borist í þósti frá ýmsum aðilum viða um land. Nú eru komnar 168 ábúðir á skrá hjá Rauða krossinum eða tilbóð um íbúði.

Nú í dag verður sett upp miðstöð að vegum Rauða krossins, bankanna og annarra opinberra ábila í nyju tollstöðinni, sem sjá

mun um íbúðarmálin og hvernig fjármagna á þau mál. Það mun verða Rauði krossinn, sem setja mun miðstöð þessa að stáb, en síðan munu bankarnir yfirtaka skrifstofuna, þar sem fjárhagmálin eru að þeirra vegum. Skrifstofa þessi verður einnig leiðbeiningastöð fyrir Vestmannaeyinga í húsnæðismálum.

Til tals hefur komið að taka tilbúan íbúði í Breiðholti, sem afhendast skyldu á næstunni, fyrir Eyjamann, en að sögn Eggerts hefur enn ekkert verið ákvæði í því mál.

— PM —

„Íslendingar vilja ekki aðstoð“ — segja fjölmörlar í Danmörku

Bjöldin hafa ítrekað það aðstur og aðstur og sömuleiðis hefur það komið fram í Utvarpi og sjónvarpi hér í Danmörku, að Íslendingar væru af stoftn til að tak að við hjálp erlendis frá vegna náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum.

Fjölmöblarnir hérra virðast því alveg hafa misskilið mál, sagði Finnur Erlendsson, læknir í Fredrikshavn, í viðtali við Visi í morgun. Finnur er formáður nefndar í þessum vinabæ Vestmannaeyja á N-Jötlandi, sem er að hefja fjársöfnun til styrktar Vestmannaeyjum. Fyrst hafði nefndin þó samband við Magnús Magnússon, bæjarstjóra í Vestmannaeyjum til að fullvissa sig um, að tekjur yrði við hjálp.

Það var líka audheyrta á viðtalini við Lüðvík Jósefsson, að þeir ætla að draga þetta afall, eins og hvern annan dulbuning yfir misstök sin í þjóðarbaknum. Og til að standa straum af hjálparsamtum, ætla þeir að ainaða visi-tölvubæturnar af öryrkjum og ellifleyrisþegum og vega þannig í fjörda sinn í sama knérunn.“

Einnig var þá samþykkt, að

HÆTTIÐ VIÐ ÞJÓÐHÁTÍÐ — segja skólastjórar

Hættid við fyrirhugada þjóðháttarinnar eigi að minnast á látausum hætt, svo sem með pakkargugsþjónustum í kirkjum landsins og sögulegu yfirliti í fjölmölum. Senda samtökum Vestmannaeyingum alþákvæðju og vota þeim virðingu fyrir æðruleysi á hættunnar stund.

Segja samtökum, að þau lití

Auglýst eftir litmyndum frá Vestmannaeyjum.

Vogna póstkorta-útgáfu til ágða fyrir hjálpstarfarið í Vestmannaeyjum eru auglýst eftir litmyndum frá gosstöðvunum. Greiðsla eftir samkomulagi.

Allur ágði af útgáfum rennur óskiptir til Vestmannaeyingum. Myndunum er veitt viðtaka hjá Sólarfilmum sf., Bragagötu 27 í Reykjavík, sími: 12277.

Vinsamlegast bregðið fljótt við og hjálpið okkur að hjálpa.

Kvenfélagið Heimaey.

— JBP —

Orðsending til Vestmannaeyinga frá Happdrætti DAS og SÍBS

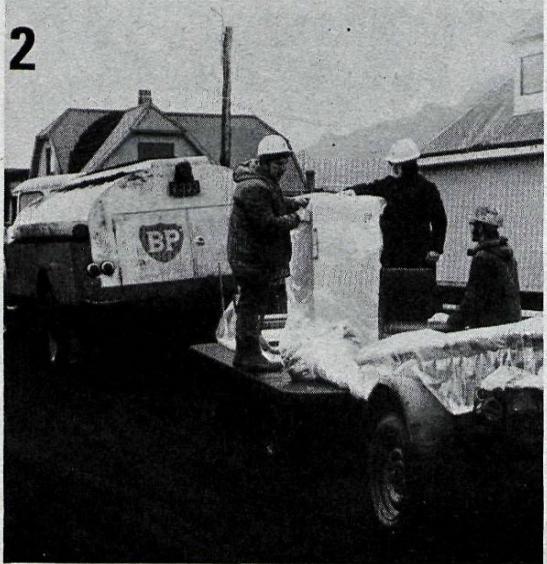
Afgreiðsla Vestmannaeyja-umboða DAS og SÍBS verður í Áðalumboði DAS Vesturveri frá 2-6 daglega.

Vestmannaeyingar eru beðnir að hafa samband við umboðin á tilgreindum tíma eða í sima 17757.

Fanney Guðjónsdóttir
Ásta Ólafsdóttir

HIN MIKLA EYÐILEGGING

1...

Pungfært er víða um götur í Eyjum og því er gripló til þess ráðs, að draga flutningagámana með jarðytum.

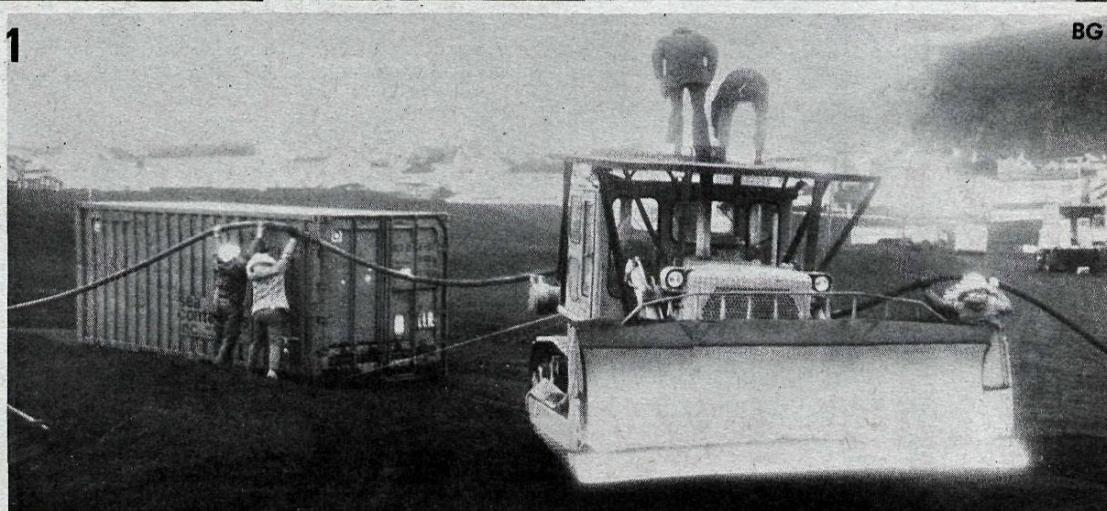

2...

...og hér hefur ein fjölskyldan fengið stóran olíubíl til dráttar og aftan í hinn eru tengdar kerrur.

3...

Þarna hefur eyðileggingin verið svo til algjör, — aðeins handriðið á húsfróppunum minnir á að þarna var búið fyrir viku síðan.

VÍSIR

Útgefandi: Reykjaprent hf.
 Framkvæmdastjóri: Sveinn R. Eyjólfsson
 Ritstjóri: Jónas Kristjánsson
 Fréttastjóri: Jón Birgir Pétursson
 Ritsjórnarfulltrúi: Valdimar H. Jóhannesson
 Auglýsingastjóri: Skuli G. Jóhannesson
 Auglýsingar: Hverfisgötu 32. Símar 11660 86611
 Afgreiðsla: Hverfisgötu 32. Sími 86611
 Ritsjórn: Síðumula 14. Sími 86611 (7 ilmur)

Aksriftargjald kr. 225 á mánuði innanlands
 í lausasölu kr. 15.00 eintakið.
 Bláðaprent hf.

Lausnin: Erlend lán og framlög

Jarðfræðingar eru farnir að gefa okkur vonir um, að eldgosi í Heimaey muni ekki standa mánuðum né árum saman, heldur aðeins fáar vikur i mesta lagi. Par með aukast vonirnar um, að fljótega geti aftur þrifizt byggð i Vestmannaeyjum.

Samt verða tjónið, kostnaðurinn og tekjutapið mjög mikið. Sumir nefna einn milljarð, aðrir two, og enn aðrir mun hærri upphæðir. Þessar tölur eru svo háar, að þjóðfélagið verður að gera það, sem það getur, til að dreifa upphæðinni á mórg ár.

Svo vel vill til, að erlendis eru til öflugir sjóðir, sem lána til langs tíma fjármagn til uppbyggingar eftir náttúruhamfarir. Slikir sjóðir eru til á vegum Eyrórúráðsins, stofnana Sameinuðu þjóðanna og innan einstakra rikja. Þessir sjóðir veita allt frá 10 til 15 ára lán.

Ein brýnasta skylda rikisstjórnarinnar er nú að ná sambandi við alla þessa sjóði og sækja um lán fyrir væntanlegan Viðlagasjóð Vestmannaeyja. Enginn vafi er á því, að þessir sjóðir munu snarlega opnast. Með þessum hætti má leysa tölverðan hluta vandans til bráðabirgða og dreifa honum á svo mórg ár, að hann verði þjóðarbúinu alls ekki tilfinnanlegur.

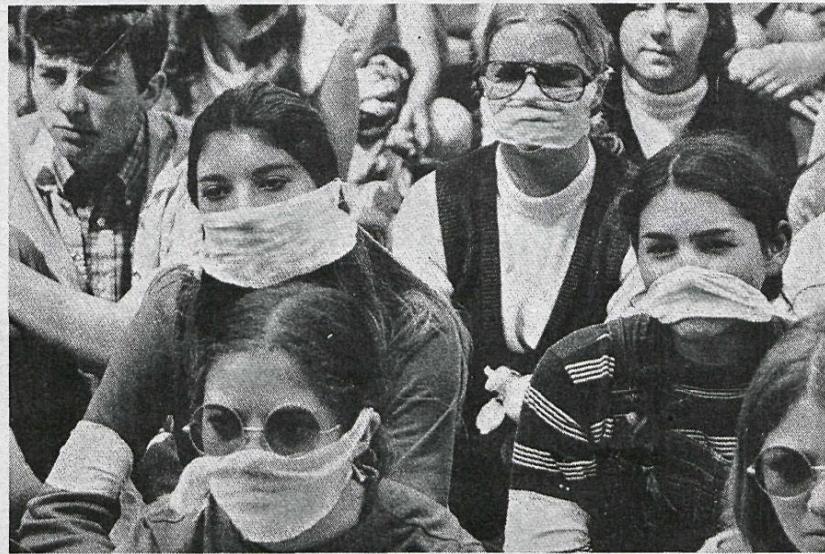
Rikisstjórnin gæti líka gert gagn með verulegu átaki á öðru svíði. Erlendis hafa viðbrögð íslenzkra ráðamanna við tilboðum um fjárrstuðning verið túlkúð sem kurteisleg neitun, þótt þeir hafi bakkad tilboðin. Pennan misskilning verður rikisstjórnin númer að leiðréttu, svo ekki verði um villzt. Íslendingar eru ekki af stoltir til að óska endurtryggingar innan samfélags þjóða heimsins á umtalsverðum hluta þess tjóns, sem þeir hafa orðið fyrir.

Einstaklingar, fyrirtæki, sveitarfélög og rikisvaldið geta svo náð saman verulegri fjárhæð án þess að setja þjóðfélagið á annan endann með sérstakri skattlagningu eða örðum hætti. Úr því að farði er að spá endalokum gossins, er trúlegt, að þetta innlenda fé geti ásamt erlendum lánum og framlögm nægt til að fullnægja skyldum Viðlagasjóðs.

Í stað þess að sinna ofangreindum skyldum sinum notaði rikisstjórnin fyrstu gosvikuna til að semja uppkast að frumvarpi til lausnar á almennum efnahagsvandamálum landsins. Þar voru verkföll bönnuð. Þar var tekin af launahækkinum, sem á að koma 1. mars. Þar voru teknar til baka allar launahækkanir, sem samið hefur verið um undanfarna 3-4 mánuði. Þar var bannað að hækka launataxta. Og þar var gert ráð fyrir fjároflun í fiskveiðasjóði.

Þetta geta verið nyttsamleg atriði í lausn hins almenna efnahagsvanda, sem mótaði hefur á hálfu öðru ári. En það er vægast sagt óviðkunnanlegt að hengja þessi atriði á Vestmannaeyinga með því að setja þau í frumvarp um Viðlagasjóð Vestmannaeyja. Þessi tilraun til að notfæra sér hörmungar Eyjamanna vakti verðskuldaða hneykslun og er nú úr sögunni.

Rikisstjórnin getur nú bezt baett fyrir misgerðir sinar með því að smáa sér af alefli að því að afla Viðlagasjóði erlendra lána og framlaga, sem liggja á lausu, ef menn hirða um að bera sig eftir þeim í taka tið. Síðan getur hún, ef hana langar til, lagt fram sértakt frumvarp um bann við verkföllum og launahækkinum án þess að hengja það mál á Eyjamen og Viðlagasjóð þeirra.

Loftið í Los Angeles sveid í augun og lungun, en friskt loft fá þeir 1982.

LOS ANGELES FÆR FRÍSKT LOFT 1982

„Það er vel mögulegt að hafa hemil á, eða jafnvel draga úr og kannski uppræta með öllu loftmengunina, hvar sem er í heiminum. Við höfum 25 ára reynslu í baráttunni við mengunum, og hún kennir okkur, að það er einungis spurning um vilja....“

Los Angeles í Kaliforniu er fræg fyrir margar sakir. Meðal annars sem ein mengaðasta borg veraldar. Þessi risaborg með sinum 8 milljónum ibúa hefur verið um mórg á sveipud „svalu“, sem undan svíðum í augum og lungu og er orsök fjölda sjúkdóma – auk þess að hafa a samvirkunni opekkjan fjölda mannslifa.

Maðurinn, sem heldur því fram, að kveða megi mengunum ibúa, er James Birakos. Hann veitir forstöðu Mengunarvarnarráði í Los Angeles.

„Allt fram til 1966 jókst loftmengunin í Los Angeles og næsta nágrenni ár frá ári, en síðustu sex árin hefur tekist að draga úr henni. – Við ábyrgjumast, að árið 1982 verður andrumsloftið í Los Angeles orðið eins tart og með sannigri verður krafist,“ segir Birakos. „Með sannigini“ á hann við gött skyggni og loft, sem ekki veldur augnsjúkdónum eða eitrun.

Óg þjartsýni Birakosar á nokkrum rétt a sér. Í dag er hvergi heylept út úr neimini verksmiðju eiturgufum eða reyk. „Við höfum hemil á 35.000 stórum og smáum íðnþyrnitríkum í Los Angeles og nágrenni. Sérhver byggingar- og smilbaðaðum þarf okkar sampykkið með. Við getum krafist breytinga, og við getum stöðvað reksturinn, ef þeir fylgja ekki okkar reglum,“ segir Birakos. En han batið því við, að einungis ein verksmiðja hafi við stöðvuð á árinu 1972.

Ströng lög.

Los Angeles hefur fengið miklu aðurkáð í baráttunni gegn loftmenguninni fyrir geypilegt framtíð manna og fjármagns – og vegna lagasetningar, sem er strangari en nokkurs stáðar bekkið annars stábar í heimim.

A síðustu tuttugu árum hafa 51.000 atvinnurendur og einkaðilar verið dregni fyrir rétt og niutlu og sex prósent þeirra daemdir fyrir brot á mengunarlögunum.

Það eru fjórar og hálft milljón bila í Los Angeles, og ásamt þessum prjáttu og fimm þúsund verksmiðum voru þeir á góðri leid með að kæfa íbúana í ósinu fyrir sex árum.

Fimmtu prósent af loftmenguninni staðaði frá bílmánum í dag stafa niutlu prósent fra

bilunum, og yfirvöld fullyrða, að þau hafi algéra stjórn á úrgangnum, sem kemur frá verksmiðjum og örðum idnaðarfyrirtækjum. –

En einn höfuðverkur er eftir: Okruverin.

Geypileg rafmagnsþörf.

„Innfluta oljan er tvöfalt dýrari en sér, sem við framleiðum í Kaliforniu. Okkar olia er bönnuð, so að hana flytum við út,“ sagði Birakos forstóri mengunarvarna Los Angeles.

„Innfluta oljan er tvöfalt dýrari en sér, sem við framleiðum í Kaliforniu. Okkar olia er bönnuð, so að hana flytum við út,“ sagði Birakos forstóri mengunarvarna Los Angeles.

Báalverkefni Birakosar og manna hans í framtíðinni verður baráttan gegn útblastri bifreiða. Reglurnar, sem lúta að því, eru nýr þegar miklu strangari í Los Angeles en annars staðar þekkist. Reyndar óblast að þær gildi í afþöngum, þannig að þær verða strangari með hverju ári, eða allt frá því þær voru settar 1966.

„A þáalum ferðartímanum verður mónumum erftit um andarráð, og jafnvel þótt iðnáðurinn hafi verið „hreinsaður,“ þá gatir gifurlegs munar á skyggnini, þegar umferðir er sem mest,“ segir Birakos. „En 1976 taka gildi löginn, sem eiga að útiloka bíl og annað eitur óblátlæstir.“

Birakos segir, að Kalifornía kaupið til prósent af framleiðslu Bandaríkjans, að hvert, en það mundu vers um 900.000 bílar á ári.

Þegar nýr regn útblaðaður tólfum mánuðum tólf gildi, er það einfallega meðan að sanna að bílar verða óærodilir órínir 1982,“ segir Birakos.

Hann leggur áberlzu á það, að það bæti til að óbifreiður og svo yfirvöld sitt upp á há, hvernig gera megi bílaútblasturinn óskalegan, en þau hafi farið sér til pessa hægt í sakirnar, af ótta

við að draga mundi úr sölnunni. „Stóru amerísku bílaframleidendum höfðu um tímum með sér samkomulag um að seinka þróuninni í þessum, en við fengum því kippt í liðinn, þegar ákvæðið var að taka málid föstum tökum,“ segir Birakos.

Kröfurnar og ströng lagakvaðin hafa að hluta verið teknar upp við annars staðar í Bandaríkjum, og sá dagur kann að renna upp, að allur heimurinn eigi eftir að þakka Mengunarvörnum í Los Angeles fyrir að hafa komið bílaðnabinum til þess að framleiða bifreiðir, sem ekki menga frá sér.

...en það kostar peninga.

Iðnáðurinn í Los Angeles og nágrenni hefur fest um það bil 19.600 milljónum króna í útbúnað til varnar gegn menguninni, síðan fyrstu löginn gengu í gildi 1948. En það var bara í útbúnað. Allt í allt hleypur fjárfestingin a 170 til 180 milljörðum króna, og í náinni framtíð verba bæði bílaframleidendum og bílaþakendum að leggja af mörkum álitlegar fjárfulgar í ámotu varnarútbúnað.

„I dag greiðir hver bílaupkupandi m.a. tærar 5 þúsund krónur í umframgreiðslur fyrir hreinsitækji í blínn,“ segir Birakos. Hann segir, að þeir geti bannad sölt á bílum, sem ekki eru útbúnað nauðsynlegum hreinsitækjum.

I Los Angeles eru óf til að hugunarástöðvar, sem stöðugt mæla eiturluhafflið í andrumsloftinu. Það eru 350 fastir starfsmenn rásnir hjá Mengunarvarnarráðinu, og hundræ þeirra annast einungis eftirlit með verksmiðjum. Rásnir hefur þyrslur á sinum snærum og einkennisklædd „hreinsunarpjóna“, sem aka um borgina og líta eftir mengunarvöldum.

Bannig er barist gegn menguninni, en það gengur ekki alltaf átakalaut.

„Við höfum sannað, að hægt er að uppreta alla mengunum og ólum er velkomð að koma til Los Angeles og sjá afþerðirnar,“ segir Birakos.

Það væri kannski ekki svo fráleitt hugmynd fyrir Reykjavíkinga, sem geta fagnað því láni að búa ennpá í titölulega litt meðgáðri borg. Við eignum góða von um að sleppa við að ganga í gegnum þær sömu þjáningar og svo margar stórborgir annarra landa hafa mætt pola.

„Við teljum, að okkar starf hafi verið árangursríkt. Að visu kvartr folkundun um því af og til, að það sjái ekki til fjalla. En það ætti að sjá ástandið í New York og viða, þar sem sést ekki einu sinni til húsa í næsta hverfi.“ segja mengunarvarnarmenn Los Angeles.

Telja þjóðina ekki einfæra um að standa undir þeim efna- hagsvanda sem nú steðjar að

Vestmannaeyingar hélðu almannan borgarafund i Austurbæjarbiói í gærkvöld, þar sem samþykkt var ályktun til ríkisstjórnarinnar.

Fundarstjóri var Albert Guðmundsson, borgarfulltrúi og tók

Sigfús Johnsen les fyrirsögn í Visti, sem hann sagðist harma að sjá í einum fjölmöla landsins. Fyrirsögnin er: 2.400 milljónir í Eyjaskatt, en í fréttinni er sagt, að útvega þurfir þessa upphæð vegna hamfaranna.

hann fyrstur til málss. Lysti Albert yfir aðdáun sinni á stillingu og fram komu Vestmannaeyinga í þeim erfiðileikum, sem nú steðjuðu að.

Porbjörn Sigurgeirsson, professor, sem dvalizt hefur í Eyjum allt frá byrjun gossins, skýrði frá ástandnum par nuna og prún gossins allt frá byrjun. Sagði Porbjörn, að ekki væri ástæða til óta, ef gosíð hél dist eins og það er nuna. Sagði hann, að ástand hraunreynslisins sé eins gott og það getur verið, þegar svona mikil magn brauns kemur fram. Porbjörn svaraði fyrirspurnum fundargesta um útilit og hvort hann teldi, að bíðarfert yrði í Eyjum, er gosinu línti.

Sagði Porbjörn, að ekkert yrði því til fyrirstöðu að sinu mati að búa í Eyjum, strax og vikuregnid hætti. Taldi Porbjörn, að hægt yrði að taka til starfa í Eyjum, mjög stuttum tíma eftir að gosíð hættir. Taldi hann Vestmannaeyjar ekki vera meira hættusvæði vegna eldgosa en aðrir staðir á eldgosa- beltinu hér á landi, jafnvel minna, þar sem gosíð hefði nuna. Taldi Porbjörn, að litil hættu væri að mengun andrúmsloftsins vegna eiturgufu ur gosinu. Sagði Porbjörn að hægt væri að verja byggðina í Eyjum að verulegu leyti, þegar búið væri að byrgja glugga. Ef haft

Johann Hafstein, Ingólfur Jónsson og Geir Hallgrímsson sátu borgarafund Vestmannaeyinga, þó ekki tækju þeir þátt í umræðunum.

yrði eftirlit með því, að ekki settist af mikill vikur á þök húsnæði, ættu þau ekki að vera í hættu vegna hins að öðru leyti. Margir Vestmannaeyinganna létu í ljós efa um, að ástandið væri ekki verra en Porbjörn vildi.

Sigfús Johnsen talabí næstur, og sagði hann, að Vestmannaeyingum vætti mórgum, að ekki hefði verið nóg vel haldil að ymsum málum í sambandi við björgunarstarfi í Eyjum.

Sagði Sigfús, að skyldur ríkisvaldsins við Vestmannaeyinga væru afdrætalausras. Hann sagði, að Eyjabúum bæri fullur réttur að allri hjálp, sem hegt væri að veita. Vestmannaeyingar yrðu að krefjast fullra það fyrir það tjón, sem þeir hefðu orðið fyrir. Þjóðin ætti ekki að berá baggann ein, heldur ætti að leita aðstoðar hjá vinveitum nágrennalöndum okkar. Sagði hann, að algjöra

vissu skorti um, hvar Vestmannaeyingar stæðu, og þeir hefðu enga vissu fyrir, hvernig astast væri með eigin beirra, og pessa vissu þyrftu þeir að fa.

Sigfús las síðan upp ályktun þá til ríkisstjórnarinnar, sem samin hafði verið.

I ályktuninni eru meðal annars bornar fram pakkir til almennings og sveitarfélaga í landinu fyrir skjót viðbrögð, er gosíð höfð. Hörmúð er óvissa Vestmannaeyinga um fjárhagslega stöðu þeirra. Tekið er fram, að hefja verbi uppyggingu í Eyjum strax og gosinu línnir. Vestmannaeyingar telji þjóðina ekki geta staðið eina undir þeim efnaþagsvanda, sem hörnumungun fylgir, og leita eigi eftir aðstoð erlendra ríkja. Leggja skal megin áherzlu að greina a milli þess efnaþagsvanda, sem ríkti fyrir gosíð og þess, sem ríkir nú.

Sagði Sigfús það ekki mega biða að biðja um aðstoð annarra ríkja, og það sé iurdulegt, að ekki skuli hafa verið sagt, hváða aðstoð hefur verið boðin og hversu háar upphæðir þær eru, sem Islandungar hafa verið boðnar.

Pá töku einning til málss Sigurður Kristjánsson og Gisli Gislason ur bæjarstjórn Vestmannaeyja. Sogðu þeir, að bæjarstjórnin mundi gera allt til að leysa úr þessum mikla vanda, sem nú stediði að Vestmannaeyingum og þjóðinni allri.

Að lokum tók Albert Guðmundsson til málss, og sagðist hann telja það hreina heimsku að taka ekki þeiri aðstoð, sem út er rétt.

Alyktunin til ríkisstjórnarinnar var síðan samþykkt einróma af fundargestum. Lauk fundinum með því, að Vestmannaeyingar sungi lag um Vestmannaeyjar. — PM

Alyktun fundarins var einróma samþykkt af öllum fundargestum.

Minna en 50 Eyjabúar ennþá á hótelum

Fair Eyjabúar eru nú öröngr eftir á hótelum, og flestir hafa getað komið sér og sinum fyrir annars staðar, enda hefur verið starfað öflulega að því að finna fólk samastað. Þenn er þó mikil starf óunnio við að finna húsnæði.

Visir hafði samband við nokkuð hótel og spurði um afskipti þeirra af fólkini frá Vestmannaeyjum.

„Fyrst til að byrja með var dálitið af fólk herma hjá okkur, en nái eru bara eftir fern hjón“, sagði Pétur Danielsson hótelstjóri á Hótel Borg. Þetta folk hefur raunar oft verið hjá okkur

ábur og er hér eins og aðrir gestir í mat“. Mennirnir eru allir framkvæmdastjórar fyrirtækja í Vestmannaeyjum, og eins og ábur segir, er þetta folk, sem glistir á Hótel Borg, þegar það kemur til höfðborgarborgarinnar, þó við skemmtilegri aðstæður en nú.

„Eins og gefur að skilja er of dýrt fyrir almenning að búa á hótelum, og þar að auki er ekki hægt að hafa neinn heimilisbrag á hótel, til þess varar ótal hluti, sem eru á hverju heimili“, sagði Pétur að lokum.

„Við fengum til okkar stóra kúfinn af fólkini, sem á annan borg fór á hótel,“ sagði Hafsteinn Vilhelmsson, móttökustjóri á Hótel Esju. „Til að

þyrra með voru hér 120 manns, en þeim hefur verið að fækta síðan, og engir hafa bætt í hópinn. Núna eru eftir um 30 manns og er ekki fararsnið á þeim libili að minnsta kosti. Við höfum skrifrat hjá þessu fólkimat og húsnæði og ekki er farið að hugsa um ennþá hvernig það greiðist það er oftast talsvert af aðum herbergum, en þó hefur nyttingin verið nokkuð góð og komst upp í 85% um helgina síðustu. En í dag gætum við til dæmis tekið fólk inn á 60 herbergi.

Erling Aspelund, hótelstjóri á Hótel Loftleidum, sagði, að þeir hefðu litlu orðið varir við Vestmannaeyingana. „Klukkan sex morguninn eftir að gosíð

þyrraði, vorum við tilbúin að taka á móti fjölda fólk, en eina fólk, sem kom, voru hjón með tveggja daga gamalt barn. Það hafði verið flogið með þau snemma um morguninn. Þetta fólk var ekki hjá okkur allan daginn, en mun hafa farið til skyldfólkis úti á landi. Einnig voru tvæn eldri hjón hjá okkur hluta en degi..

I skipulagi almannavarna er gert ráð fyrir, að Almannavarnararóð geti tekið sér umboð yfir samgöngutækjum og gisti rými, og það var þess vegna, sem við vorum svo fljött búin að undirbúa hótelin. En til þess purfti sem sé ekki að gripa“.

A Hótel Loftleidum eru 217 herbergi, og þar sem nytting

gistiryðmisins á þessum tíma árs hefur sjaldnast verið meiri en 30%, þa er mikil rými þar, ef að þyrti að halda.

Fair eru öröngr eftir af Eyjabúum a Hótel Sögu. Að sögn Konráðs Guðmundssonar, hótelstjóra, voru þar aldrei fleiri en tju manns, og eru þeir smátt og smátt að tilnast burtu.

Við spurðum Konráð, hvort til greina, geti komið að veita stórum hópi fólkis frá Vestmannaeyjum aðslátt ef til þess þyrti að gripa vegna hugsanlega millibilsstánds, ábur en fólkid er búið að fá endanlegt skjöl yfir höfuðið, og svarið var: „Hver mundi neita svoleiðis lögðu?“

— LO

SIGGI SIXPENSARI**SKEMMTISTABIR**

Veitingahúsíð Lækjarteig 2:
Logar, Haukar, Fjarkar og
Brimkló.
Bórcáfé: B.J. og Helga.
Röðull: Haukar.
Sigtún: Bingó.
Lindarbær: Félagsvist.

BILANATILKYNNINGAR

Hitaveitubilanir simi 25524.

Vatnsveitubilanir simi 35122.
Simabilanir simi 05.
Raflagni 1 Reykjavík og Kópavogí i sima 18230. 1 Hafnarfjörði, simi 51336.

ANDLÁT

Lárus Blöndal, Miklubraut 52, lézt 23. jan. 74 ára að aldrí. Hann verður jarðsunginn frá Fossvogs-kirkju kl. 15.00. á morgun.

Brynhildur J. Hall, Marklandi 16, lézt 24. jan. 62 ára að aldrí. Hun verður jarðsungin frá Fossvogs-kirkju kl. 13.30. á morgun.

Ingibjörg Jóhannesdóttir, Hofteig 19, lézt 21. jan. 72 ára að aldrí. Hun verður jarðsungin frá Dómkirkjunni kl. 13.30. á morgun.

Porbjörg Olafsdóttir, Hofteig 19, lézt 21. jan. 95 ára að aldrí. Hun verður jarðsungin frá Dómkirkjunni kl. 13.30. á morgun.

NAUST**ÞORRAMATURINN VINSÆLI
Í TROGUM**

VESTURGÖTU 6-8 SÍMI 17759

Þökum innilega öllum þeim sem auðsýndu okkur samúð og vinarhug við andlát og jarðarför eiginkonu minnar, dóttur okkar, systur og mágkonu.

Auðar Pórðardóttur Howie

Háteigsvegi 18, Reykjavík

James Gordon Howie

Pórður Jasonarson
Pórður Markús Pórðarson

Jónína Pórðardóttir
Jenný Einarsdóttir.

FUNDIR**Viðtalstimi alþingismanna og borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokkssins í Reykjavík.**

Alþingismenn og borgarfulltrúr Sjálfstæðisflokkssins verða til viðtals í Galtafelli, Laufásvegi 46, á laugardögum kl. 14 - 16.

Hild islenzka náttúrufræðifélag. Fræðslusamkomur. Fjorða fræðslusamkoma félagsins verður haldin í 1. kennslustofu Háskolans mánudaginn 26. febrúar kl. 20.30. Þá flytur Elsa G. Vilmundardóttir, fil. kand. erindi: Um jarðfræðirannsóknir í Fljótsdal og við Snæfell.

Fimmta fræðslusamkoma félagsins verður á sama stað mánudaginn 26. mars kl. 20.30. Þá talar Hörður Kristinsson, dr. rer. nat.; Um islenzkar fléttur.

Áðalfundur. Áðalfundur Hins islenzka náttúrufræðifélags verður haldin í 1. kennslustofu Háskolans laugardaginn 17. febrúar 1973 kl. 14.00.

Dagskrá: Venjuleg áðalfundarstórf. Lagabreyting.

Að fundi loknum verða að venju sýndar myndir úr ferðum félagsins s.l. sumar. Peir, sem eiga myndir, eru vinsamlega bednir að koma með þær.

Felagstjórnin.

Félagsstarf eldri borgara, Langholtsvegi 109-111. Að morgun, miðvikudag, verður opíð hús frá kl. 13.30. Meðal annars verba gömlu dansarnir. Fimmtudaginn 1. febrúar hefst handvinna-föndur og félagsvist kl. 13.30.

Minningskort Félags einstæðra foreldra fast í Bokabúð Lárusar Blöndal í Vesturveri og í skrifstu félagsins, Trábarkotssundi 6.

**VÍSIR
fyrir 50 árum****STÖRF VIÐ ALÞINGI**

Umsóknir um störf við Alþingi 1923 eiga að vera komnar til þingsins eigi síðar en 10. febrúar, og skulu þær stíðar til forseta. Menn takum fram, hverskonar störf þeir sækji um.

Visir 30. janúar 1923.

SÖFN

Landsbókasafnið við Hverfisgötu er opíð frá kl. 9-19 alla daga nema sunnudaga.

Borgarbókasafnið, aðalsafn, Þingholtstræti 29a, er opíð kl. 9-22 virka daga, laugardaga 9-18 og sunnudaga kl. 14-19.

Bjóðominjasafnið við Suðurgötu er opíð þriðjudag, fimmtudaga og laugardaga kl. 13-16.

Norræna Húsið, bókasafn og plötudeild, er opíð kl. 14-19 alla daga, nema laugardaga og sunnudaga, en þá er opíð kl. 14-17.

VÍDKOMUSTADIR

ARBÆJARHVERFI

Hraunbær 162 mánud. kl. 3.30-5.00 Verzl. Hraunbær 102 þriðjud. kl. 7.00-9.00.

Verzl. Rofabæ 7-9 mánud. kl. 1.30 - 3.00. Þriðjud. kl. 4.00 - 6.00

BLESUGRÓF

Blesugróf mánud. kl. 5.30-6.15. Breiðholt.

Breiðholtsskóli mánud. kl. 7.15-9.00. fimmtud. kl. 7.00-9.00 föstud. kl. 1.30-3.30.

Fremristekkur fimmtud. kl. 1.30-3.00

Verzl. Straumnes fimmtud. kl. 4.15-6.15

Pórufell þriðjud. kl. 1.30-3.15, föstud. kl. 4.00-5.00

HÁALEITISHVERFI

Alftamýrarskóli fimmtud. kl. 1.30-3.30

Austurver, Háaleitisbr., mánud. kl. 3.00-4.00

Miðbær 17 mánud. kl. 1.30-2.30, miðvikud. kl. 7.00-9.00

Æfingaskóli Kennarask. miðvikud. kl. 4.15-6.00

LAUGARÁS

Hrafniða föstud. kl. 3.15-4.15

Verzl. Nordurburinn þriðjud. kl. 5.00-6.30, föstud. kl. 4.30-5.45

LAUGARNESHVERFI

Dalbraut/Kleppsv. þriðjud. kl. 7.15-9.00

Laugalekur/Hrlsat. föstud. kl. 7.15-9.00

SUND

Verzl. við Sæviðarsund þriðjud. kl. 3.00-4.30 föstud. kl. 6.00-7.00

TÚN

Hátún 10, þriðjud. kl. 1.30-2.30

VESTURBÆR

KR-heimilið fimmtud. kl. 7.15-

9.00 Skerjafjörður — Einarssnes

fimmtud. kl. 3.45-4.30

Verzl. Hjarðarhaga 47 mánud. kl.

7.15-9.00 fimmtud. kl. 5.00-6.30

Nýja bókasafnið í Bústabaikirkju — Bústabaðautíbu — er opíð mánudaga til föstudaga kl. 2.00-9.00.

Í DAG**HEILSUGÆZLA**

SLYSVARÐSTOFAN: simi 81200 eftir skiptiborðslokun 81212.

SJÜKRABIFREID: Reykjavík og Kópavogur simi 11100, Hafnarfjörður simi 51336.

Onæmisáðgerðir gagn mænusott fyrir fullorðnara fram í Heilsu-verndarstöð Reykjavík á mánudögum kl. 17-18.

Læknar**REYKJAVÍK KOPAVOGUR.**

Dagvakt: kl. 08:00 — 17:00, mánud. — föstudags, ef ekki næst í heimilislækní simi 11510.

Kvöld- og næturvakt: kl. 17:00 — 08:00 mánudagur — fimmtudags, simi 21230.

HAFNARFJÖRDUR — GARÐ-HREPPUR. Nætur- og helgadagsvarzla, upplýsingar lög-regluvarðstofunní simi 50131.

Kl. 9-12 á laugardögum eru læknastofur lokaðar nema að Laugavegi 42. Simi þar er 25641. Læknastofur voru áður opnata að Klapparstig 27 á þessum tíma, en í framtíðinni verður það ekki. Upplýsingar um lækna- og lyfjabúðaþjónustu eru gefnar í simvara 18888.

APÓTEK

Helgar kvöld- og næturþjónusta apótek víkuna 26. janúar til 1. febrúar, annast Háaleitisapótek og Apótek Austurbæjar. Það apótek, sem fyrir er nefnt, sér eitt um þessa þjónustu á sunnudögum, helgidögum og almennum frídögum.

Blái krossinn leitast við að safna og dreifa fræðsu til varnar ofdrykku. Uppl. veittar kl. 8-11 f.h. í sima 13303 og að Klapparstig 16.

Í KVÖLD**BELLA**

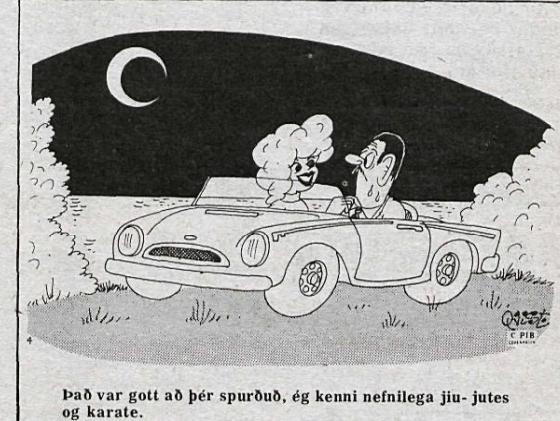
Þekkir þú ekki þá óþægilegu tilfinningu, þegar maður er að syngja í bábi og finnur allt í einu að maður er buinn að gleyma seinni helmingi lagsins.

Lögregla slökkvilið

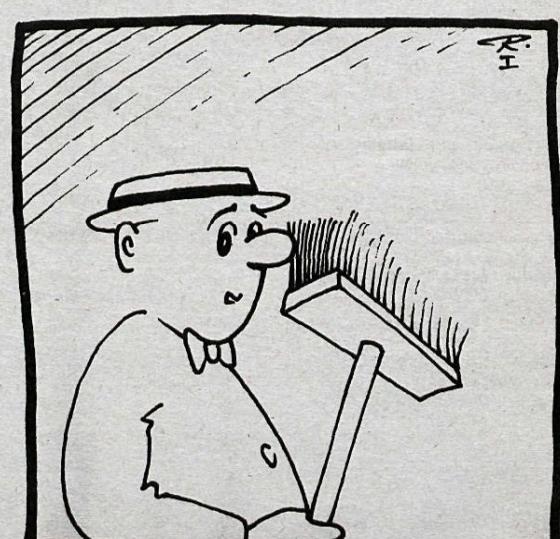
Reykjavík: Lögreglan simi 11166, slökkvilið og sjúkrabifreid simi 11100.

Kópavogur: Lögreglan simi 11200, slökkvilið og sjúkrabifreid simi 11100.

Hafnarfjörður: Lögreglan simi 50131, slökkvilið og sjúkrabifreid simi 51100, sjúkrabifreid simi 51336.

Það var gott að þér spurðuð, ég keni nefnilega jiu-jutes og karate.

Boggi

Það er ekki öfundsvert að vera götusópari í Vestmannaeyjum þessa dagana.

Í DAG**Í KVÖLD****Í DAG****Í KVÖLD****Í DAG****Sjónvarp í kvöld kl. 21.20:**

HARMLEIKUR

I kvöld fer fram umræðupáttur í sjónvarpi undir stjórn Magnúsar Bjarnfreðssonar. Þátturinn nefnist „Setið fyrir svörum“, og verða þangað boðni nokkrir Vestmannaeyingar og fleiri aðilar, en að sjálfsögðu er það að gefnu tilefni.

Meðal annarra munu taka pátt i umræðunum fulltrui björgunarveita, sem unnið hafa í Eyjum að fylgja.

undansörnu af mikilli ósérhlifi og þrautseigu, fulltrui frá Almannavarnarábi, jarðfræðingur, og ennfremur fulltrúar frá bæjar- og fyrvöldum Vestmannaeyinga.

Þó margt hafi að undansörnu komið fram í fjölmilum varðandi hina hörmulegu atburði í Eyjum, er ekki óliklegt að eitt-hvað nýtt, eða ný atriði komi fram í þessum þætti, því eins og við vitum öll, er enn langt frá því, að leystur hafi verið allur sá vandi, sem ikjólfar pessa harmleiks óhjakvæmilega hlýtur að fylgja.

Það þarf vist ekki að taka það fram, að þessi mynd er frá Vestmannaeyjum, og vist er, að hún þarfast engra skýringa.

Þá mun einnig taka þátt í þessum umræðum Olafur Jóhannesson, forsætisráðherra, og skýrir hann væntanlega aftöldu ríkisjörnarinnar til þessa stórmáls.

— LTH.

Hljóðvarp í kvöld kl. 19.35:

MAÐURINN OG MENGUNIN

Mengun af ýmsu tagi er orðið stórkostlegt vandamál í fjölmörgum svo kölluðu menningarlöndum veraldarinnar, en hún er ekki aðeins í löndunum sjálfum, heldur líka og ekki síður í sjónum.

I kvöld mun Hjálmar R. Þáðarson, skipaskoðunarstjóri,

ræða þetta alvarlega efni í þætinum „Umhverfismál“. Áðallega verður fjallað um mengun í sjó, bæði í höfnum og á úthafinu.

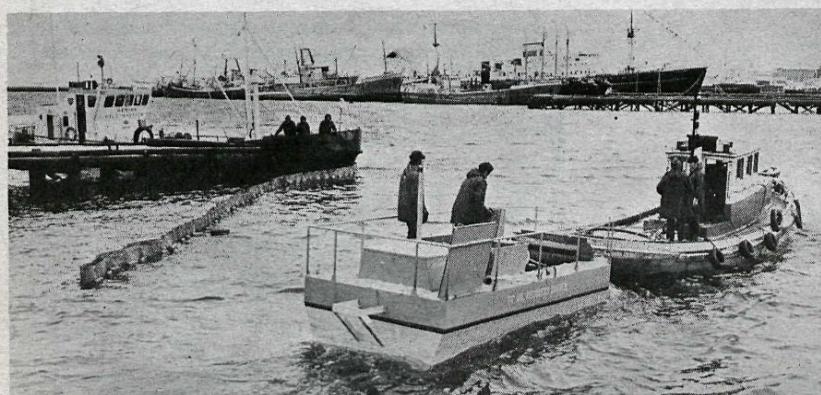
Alls konar efnum er sturtad í hafib, efnum sem eyðast jafnvel ekki fyrir en eftir óratíma, eins og til dæmis plastefnum ýmsum. Ekkir eru ólian, sem streymir oft í stórum stil í sjóinn, neinn smáðæs skáðvaldur, og höfum við Íslendingar ekki farið varhluð af þeim óþverra í höfnum okkar fremur en aðrir.

ÚTVARP

**Þriðjudagur
30. janúar**

- 13.00 Eftir hádegið. Jón B. Gunnlaugsson leikur létt lög og spjallir við hlustendur.
- 14.15 Fræðslupáttur um almannatryggingar
- 14.30 Frá sérskólum I Reykjavík, V: Fiskvinnsskólinn. Anna Snorradóttir talan við Sigrð B. Haraldsson skólastjóra.
- 15.00 Miðdegistónleikar.
- 16.00 Fréttir.
- 16.15 Veðurfregnir. Tilkynningar.
- 16.25 Popphornið.
- 17.10 Framburðarkennsla í þýzku, spanskú og esperanto.
- 17.40 Útvarpssaga barnanna:

— LTH.

Hér sjást menn með taki til olfuhreinsunar að störfum í vesturhöfninni í Reykjavík. Þar er ástandið jafnvel hvad laekast í Reykjavíkurbófi, bæði í höfnum sjálfri og kannski ekki síður við verbubírnar þar næri, því engum sem þar á leið um, getur komið í hug orðið hreinlæti.

STJÓRNU* * * spa

Spáin gildir fyrir miðvikudaginn 30. janúar.

Hárturinn, 21. mars—20. apríl. Það bendir allt til þess að ekki muni skorta göð tekkiféri. Aftur á móti litur út fyrir að þau nytist ekki sem skyldi, og virðist erfitt að sjá af hverju.

Nautið, 21. apríl—21. maí. Það getur gengið að ýmsu í dag, en nokkur áhætta virðist bó í sambandi við peningamálin. Athugaðu að minnsta kosti gaumgæfilega allt sem þeim vilðemur.

Tvíburarnir, 22. maí—21. júní. Þetta verður erfiður dagur hjá þér vegna annrikis og einhverra nýrra víðhorfa og viðfangsefna, og verður ó að hafa þig allan við í því sambandi.

Krabbin, 22. júní—23. júlí. Það er ekki óliklegt að einhver orbrómur verði á sveimi í kringum þig, heima eða á vinnustabð, sem þú attir að gera þitt til að kveða niður.

Ljónið, 24. júlí—23. ágúst. Það er hætt við að einhverjir útreikningar eða áætlunar standisi ekki. Farðu því gætilega í öllum árklytum, par eð forsendan syfir þeim getur verið skök.

Vogin, 24. sept.—23. október. Það er hætt við að einhverjir, sem þú þekkir ekki nema að takmörkuðu leyti, vilji telja þig að eithvað, sem er vægast sagt harla varasamt syfirtæki.

Drekinn, 24. október—22. nóvember. Það er ekki óliklegt að einhverjir liðnir atburðir, sem þú ekki kærir þig um að muna, verði samt sem áður rifjabr upp, ef til vill að nokkuð óþegilegan hatt.

Bogmaðurinn, 23. nóvember—21. desember. Það litur helzt út fyrir, að þú verðir settur til að gegna einhverju hlutverku eða starfi, sem þér er ekki um gefið, en getur þó naumast skorast undan.

Steingötin, 22. desember—20. janúar. Þér berst sennilega bréf, eða þá einhverjar fréttir, sem valda þér mikilli gleði. Þó sennilega fremur vegna annarrar heldur en sjálfs þín.

Vatnsberin, 21. janúar—19. febrúar. Þér gefst ekki tóm til að sitja með hendir í skauti í dag, meiri hætta á að verkefnið reynist þér að einhverju leyti ofviða eins og þau eru til komin.

Fiskarnir, 20. febrúar—20. mars. Þetta virðist einstaklega góður dagur, jafnvel hvad peningamálum snertir. Hafðu samt gætur á öllu, sem þeim kemur við, að ekkert verði í oreiðu.

„Uglan hennar Marfu“
efter Finn Havrevold, Olga Guðrún Arnadóttir les (12)

18.00 Létt lög. Tilkynningar.

18.45 Veðurfregnir. Dagskrá kvöldsdins.

19.00 Fréttir. Tilkynningar.

19.20 Fréttaspégill.

19.35 Umhverfismál.

19.50 Barnið og samfélagið

Pálína Þórhildóttir talar við Gyði Sigvaldadóttir fóstru um diliði barna á bundnu málí.

20.00 Lögunga fólkssins.

20.50 Íþróttir.

21.10 Koncert fyrir fiðlu og hljómsveit op 18 eftir Bo Linde.

21.35 Naust og vör. Bergsteinn Skúlason segir frá (Aður útv. í júní s.l.)

22.00 Fréttir.

22.15 Veðurfregnir. Rannsóknir og fræði. Jón Hnefill Ábalsteinsson fil. lic. talar við Þóðr Þóðarsson cand. mag. um Njálu og bókmennatafræðslu í skónum.

22.45 Harmonikulög. Arnt Haugen og félagar leika.

23.00 A hljóðbergi.

23.40 Fréttir í sustu málí. Dagskrálok.

20.25 Veður og auglýsingar
20.30 Ashton-fjölskyldan.

Brezkur framhaldsflokkur.

38. þáttur. Hold og blöð.

býbandi Heba Júliusdóttir.

Efní 37. þáttar: Shefton

heldur veiði til að fagna heimkomu Helenu, systur sinnar, frá Astráliu. Hann notar tækifærið og veikur

máls á hugmyndinni um að selja prentsmíjuná.

Helena fylgir Edwin og börnum hans að málum og Shefton verbur að láta undan síga. Skómuði síðar

kemur Davið til hans í penningavandræðum og selur honum sinn eignarhluta í fyrirtækinu, og þar með telur hann sig ráða meiri hluta hlutafjárhins. Davið heimsækir Sheilu og reynir að fá hanu til að sættast, en hún er treg til að treysta honum.

21.20 Tónlistarþáttur frá München

Sigurvegarin í keppinni, Nilla Perrot frá Svíþjóð, Hansjörg Schellenberger frá Þýskalandi, Robert Currier Christiansen

frá Bandaríkjum og Pi-Hsien Chen frá Formosu flytja verk eftir Mozart, Richard Strauss, Verdi og Beethoven. (Eurovision — Þýzka sjónvarpið)

22.00 Setið fyrir svörum. Umræðupáttur í sjónvarpsall.

Umsjónarmaður Magnús Bjarnfreðsson.

22.40 Dagskrálok.

SJÓNVARP

**Þriðjudagur
30. janúar**

20.00 Fréttir

Athafnasamari við landhelgis- brotin

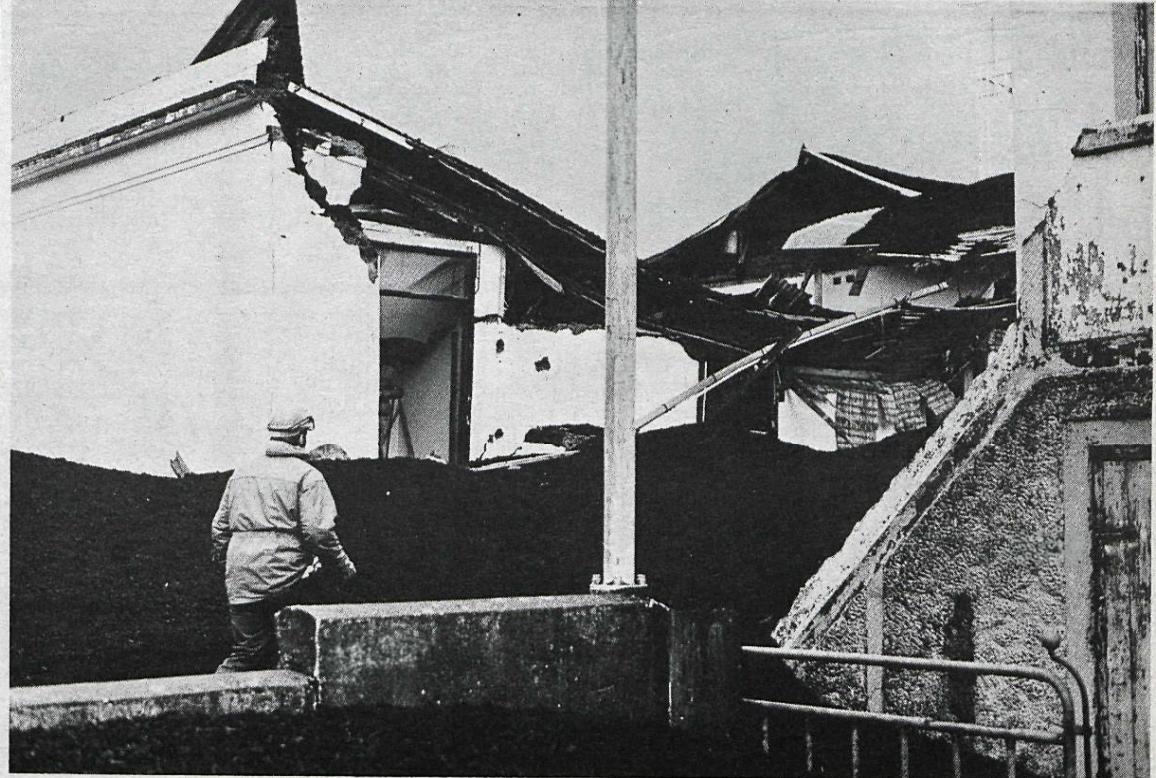
varðskip við hjálparstörf

Bretar hafa getað athafnað sig betur við veildar í landhelgi. Neyðarástandið i Vestmannaeyjum hefur valdið því, að varðskip hafa orðið að vera þar við hjálparstörf.

Hafsteinni Hafsteinsson, blaðafulltrúi landhelgisgæslunnar, segir að um 30-40 brezkir togarar séu í landhelgi undan Austfjörðum. Þar er dráttarháeturinn Statesman til aðstoðar við landhelgisbrotin.

Betta er svipadur fjöldi brezkra togara og var í landhelgi fyrir gosíð. Hins vegar kemur það fram í viðtolum Vísir við sjómannastofu þar hefur gert Bretum hægara um veildarnar. Neyðarástandið hefur einnig valdið því, að litlar fréttir eru nú af klippingum og öðrum slikum aðgerðum varðskipa.

—HH

Nýja bíó í rústum í gær. Þakið hrundi undan þunganum í fyrradag, og síðan sprungu veggir.

„Eftiröpun á dægrastyttингar- óeirðum námsleiðra stúdenta“

Námsmenn í Kiel ráðast á stjórn SÍNE

„Bað er mál til komið, að horfið verði frá þeiri ósjálftæðu og gagnrýnislausu eftiröpun á dægrastyttингardeirðum námsleiðra stúdenta í útlöndum, sem stjórn SÍNE hafa verið aðblása sig upp með.... Forráda-

menn SÍNE hafa brugðið í þessu máli....“

Íslenskir námsmenn í Kiel, Þýskalandi, senda frá sér „baráttuhvöt til námsmanna og alþjóðar allrar“. Segja þeir, að „sérstaklega vitaverbur sé sá skammarlegið dráttur, sem orðið hafi af opinberri hálfu á ergreiðslu haustlána til námsmanna síðustu tvö ár“. Telja

þeir, að drátturinn hafi verið afsakaður með vanþekkingu menntamálaráðherra fyrra árið, en sú afsökun hafi varln átt við hið síðara árið. „Bróð“ stjórnvalda og SÍNE (samtaka Íslenskra námsmanna erlendis), og síklur dráttur valdi „andlegum og likamlegum óþegindum, vandrænum og jafnvæl hreinum skorti“. Þá

segir, að SÍNE hafi „engið svo langt í stjórnleysingjahatti sunum“, að það hafi ekki einu sinni skipað fulltrúa í stjórn Lánasjóðs „þegar mest reið á“ Samtökini sinni fremur „alls herjarþjófslagsmálum“ og „heimspólit“ en hagsmunamálum stúdenta, segja námsmenni í Kiel í „baráttuhvö“ bessari.

Námsmenn í Kiel leggja áherlu á, að stjórnvöld þurfir að aðstoða íslenska námsmenn erlendis við skynsamlegt námsval

og veiti þeim nægjanlegan námsstúdning. Gerðar eru kröfur um, að námslán nái 100% fjárpáfarar námsmanna ekki síðar en 1973/74. Við utreikning á fjárpófinni verði ekki gert ráð fyrir neinum atvinnutekjum námsmanna. Námsmenn eiga rétt að eignaðflun eins og aðrir bjólfagssbeginar á svipudum alðri. Lán verði tryggð gegn gengisbreytingum, og fleiri kröfur gera námsmenn í Kiel. Hvatt er til umþóta á SÍNE.

—HH

Fjallhreppingar rausnarlegir

Mög og rausnarleg framlög hafa komið til þeirra aðila, sem veita síku viðtökum hér á höfuðborgarsvæðinu. Hæsta framlagið er sennilega úr Fjallahreppi í Norður-Þingeyjarsýslu, en það voru 75 þús. frá tuttugu og fimm ibúum. Það eru 3000 kr. frá hvern ibúa að meðaltali.

EKKI hafa Landeyingar skorid framlag sitt við nögl hér að höfuðborgarsvæðinu. Það eru 2700 kr. fyrir hvern ibúa hreppanna.

Grimseyingar voru fljóttir til að sinnum tíma að tilkynna um sitt framlag, en það nam 1500 krónum að hvern Grimseying.

Hæsta framlagið frá utanab-komandi aðilum mun vera frá Bandaríkjum, en það var 2.440.000 íslenskar krónur. —LÓ

Bjóða 36 hús

Sambandi Íslenzkra sveitarfélaga barst í morgun orðsögn frá Síglifirði, þar sem segir, að þar í þeum sér 36 hús, sem fólk ur Eyjum, getur fengið til aðnotu, þar af 19, sem hægt er að flytja inn í strax.

Síglifirðingar bjóða einnig Hótel Hvanneyri til aðnotu fyrir Vestmannaeyingana. Hótelin er aðréttbrigga hæða hús. Þar telja Síglifirðingar, að mætti hafa heimavistarskólu, því að þar eru bæði gistiþerbergi, skólastofur og aðstæða fyrir mótenyti.

EKKI er notkun hotélsins þó einskorduð við skóla, því að ófendingunni segir, að hægt sé að koma börnum á öllum aldurstigum inn í skólaná að Síglifirði, sem fyrir eru. —LÓ

„VELPÓKNUN“ Á ELDGOSINU

— sérstaklega tjóninu, álykta nokkrir menntaskólanemar

Petta er ályktun fjölgurra máladeild skólafelags MA. Ályktun hópsins, sem sýnir inn í hugsunarhátt sem fáir yfir 25 ára aldri skilja, var hengd upp í skólanum. Hún er þannig:

„Starfshópur 7 ályktar föstuddaginn 27.1.1973 eftirfarandi:

1. Hópurinn mótmælir harðlega yfirlangi erlendra heimsvaldassina á Íslandi, sérstaklega þó, að þeim skuli líðasta að notfæra sér

náttúruhamfarir til að brjóta niður sjálfsæði Íslendinga.

2. Hópurinn lýsir yfir velpóknun sinni með náttúruhamfarirnir í Vestmannaeyjum. Sérstaklega er hópurinn aðagður ef Vestmannaeyingar tapa öllum veraldlegum eignum sinum. Bendir hann á, að réttara hefði verið að safna andlegum aðbúi, en hann polir eldgos. Hópurinn vill enn fremur benda á,

að íslenska þjóðin tapar á þessu eldgosi engu, en vinnum heldur, því borgarastéttin lenda í mestu vanda, og er það hægur Íslendinga, að aðstaða hennar versni.

Hópurinn skorar á verkalyðsstéttina að slá hvergi af krófum sinum og lúffa ekki fyrir borgarastéttina, sem reynir að bæta tap sitt á kostnað verkalyðsins.

—VJ

Hundruð milljóna frá Norðurlöndum?

Söfnun vegna neyðarástands í Eyjum að fara í gang ytra

m.a. að einhverr þessara aðila sendi tilbúin hús, sem unnt væri

að koma þegar upp. Þá hefur verið rætt um lánaþyrirgreiðslu og bein fjárframlög.

—VJ

Fleiri en Reynir slíta handjárn

Lögreglan í Hafnarfjörði fekk ungan örverubítljóra í „heimasókn“ um helgina. Hann var láttinn í klefa með handjárn aftur fyrir bak. Ævar en langt um leið var maðurinn búinn að slíta af sér handjárnin í ótal parta. „Betta er ekki í fyrsta sinn sem þetta kemur fyrir hjá okkur,“ sagði varbstjórin í Firdönum, „norskur sjómaður gerði þetta einu sinni hjá okkur,“ sagði hann. Taldí hann að miðstöðvarofn hefти verið notdur til verksins. Ungi bílstjóriinn taldi það aftur að móti af

og frá. A myndinni sjást járnin eftir að bílstjórin sterki hafði farid um þau höndum.

